

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

197. An excommunicatus, si non potest propter impedimentum Papam
adire, teneatur impetrare absolutionem per Epistolam, aut Procuratorem,
vel possit absolvi ab Episcopo? Sed magis difficultas est in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Qui tamen, 3. Primum periculum mortis in itinere, cap. si quis
& inferius in 17. quast. 4. capite non dubium, cap. ea nesci-
tur, cap. de cetero, cap. quod de his, cap. quamvis, de sent.
post. med. excomm.

4. Secundum infirmitas longa, etiam si periculosa non
sit, ex dicto cap. quod de his, & cap. quamvis.

5. Tertiò paupertas ex dictis liris, nam nemo
tenetur mendicare, ut ad Curiam vadat pro absolutio-
ne, nisi aliàs mendicus esset, quia tunc ire tenetur, nisi
forte mendicando soleret se uxorem, atque filios ale-
re: unde quando in d. cap. ea nescitur, dicitur etiam
pauperes teneri, non est sermo de magna paupertate,
quæ mendicare cogit in itinere; ad pauperes tamen
reducitur obligatio alendi uxorem, filios ac familiam
proprio labore.

6. Quartò ætas, sive senilis, ex d. cap. ea nescitur,
& cap. quamvis; sive puerilis, sive impuber, cap. 1.
& cap. quamvis, de sententia excomm. quamvis petat
post pubertatem absolutionem ab excommunicatione
reservata, quam ante pubertatem incurrerat, ex cap.
final. de sent. excommunicationis.

7. Quintò sexus fragilitas, ut femina cuiuscumque
conditionis, cap. mulieres, cap. quamvis, & ea nescitur, & de
Monialibus, de sent. excomm.

8. Sextò alteri adstrictus, qui sui juris non est, ut
filius familias, & similiter servus quando Papam adire
non potest sine præiudicio parentis, vel domini, cap.
mulieres, cap. relatum, de sent. excomm.

9. Septimò cura, animarum, vel temporale domi-
nium, quando timetur quod per absentiam oves,
aut vasalli detrimentum patiantur, ex dicto cap. mu-
lieres, cap. de cetero, & ex cap. pro dilatione, de penit.
& remiss.

10. Octavò debilitas in viris delicatis, qui labores
itineris sustinere minimè possunt, in dicto cap. mu-
lieres, & cap. quamvis, sive etiam debilitas in membris,
ut cæcus & claudus, ex cap. ea nescitur, & cap. quamvis,
de sent. excomm.

11. Vltimò quodlibet aliud impedimentum, quod
arbitrio prudentis viri iudicetur legitimum. Et hæc
omnia docet Cornejo in 3. p. tract. 5. de excomm. disp. 11.
dub. 2. ex Sayro, Suarez & Avila, quibus adde Hurtad.
disp. 15. de excomm. diff. 3. n. 10.

12. Nec desinam hic apponere verba Adami Tan-
neri tom. 4. disp. 6. q. 10. dub. 6. n. 12. ubi sic ait: Simi-
liter si excommunicatus excommunicatione Papæ
reservata propter legitimum impedimentum Papam,
aut alium ab eo facultatem habentem adire non pos-
sit, potest absolvere Episcopus, quod si nec Episco-
pum possit adire, Parochus; eoque deficiente, quivis
approbatus Confessarius. Ita ille.

13. Notandum est tamen hic contra Navarrum
c. 27. n. 89. quod si excommunicatus impeditus est, ex
supradictis causis, adire Papam, nec tenetur adire Le-
gatum, vel alium habentem privilegium Papæ ad ab-
solvendum, sed satis esse non posse adire Papam, ut ab
Episcopo absolvi possit; & ratio est quod existente,
impedimento recurrenti ad Papam restituitur Epi-
scopo ordinaria potestas, quæ per reservationem fue-
rat ab eo ablata, ergo non est cur sit necessarius re-
cursus ad Legatum, præsertim quod cum talis refer-
vatio fuerit odiosa, debet strictè interpretari, ut scilicet
intelligatur de recurso ad solum Pontificem, & ita
docet Hurtado & Cornejo locis citatis, qui tamen re-
ctè observant, excommunicatum ita absolutum ab
Episcopo, teneri postea cessante impedimento se præ-
sentare Pontifici, & hæc obligatio debet ei imponi
ab Episcopo, nisi fuerit impuber, cui hoc in iungen-
dum non est: quod si in mora fuerit, reincident ipso
jure in eandem excommunicationem: sed nota quod
talis non tenetur se præsentare Papæ per se, sed satis
est id facere per Procuratorem; nec impeditus ne

personaliter Romam adeat, tenetur mittere Procura-
torem pro absolutione, nec epistolam. Ita ex Henr.
quez notat Avila par. 2. c. 7. disp. 1. dub. 6. cond. 3. &
Doctores citati.

RESOL. CXCVII.

An excommunicatus, si non potest propter impedimen-
tum Papam adire, teneatur impetrare absolutionem ex-
communicationis per epistolam, aut Procuratorem, vel
possit absolvi ab Episcopo? Sed magis difficultas est,
in tali casu, an excommunicatus possit absolvi ab Epi-
scopo si potest adire Nuntium Summi Pontificis, vel
alium habentem privilegium Papæ? Ex p. 4. tract. 4. de
Misc. Refol. 58.

§. 2. Hic casus in praxi solet frequenter accidere, & hoc
in illo Bonacina de cens. disp. 1. q. 3. ponit. & in
n. 4. existimat teneri excommunicatum mittere epi-
stolam pro absolutione obtinenda, ut patet à simili de
impedimentis matrimonij; non enim credibile est,
Papam velle ab Episcopo absolutionem impendi
quando patet recursus ad Sedem Apostolicam per
Procuratorem, vel per epistolam. Ita ille.

2. Verum ego contrariam sententiam tenendam
esse puto, quam docent Henriquez lib. 12. c. 3. n. 1. &
lib. 6. c. 9. n. 7. Duardus in Bulla Cane lib. 3. c. 9. d.
n. 21. quibus ego addo Avilam de censuris part. 2. c. 7.
disp. 1. dub. 6. conclus. 3. & novissime Gasparum Hur-
tado de excommunicatione disp. 15. d. spec. 3. num. 10.
ubi sic ait: Episcopis quoque conceditur facultas
absolvendi à quacumque excommunicatione Ponti-
fici reservata, quando excommunicatus est legitime
impeditus adire Summum Pontificem sive ætate so-
nili, sive impubertate, sive infirmitate, sive inimici-
tia capitali periculosa, sive fragilitate sexus, sive
cura familiaris, sive quia est sub cura parentum, si-
ve paupertate in eo, qui non solet mendicare, sive
quocumque alio impedimento, ad arbitrium viri pru-
dentis sufficiente, quamvis possit ad Summum Pon-
tificem mittere, & non mittat. Ita Hurtado; & ratio
est, quoniam à iure ad id non obligatur.

3. Sed magis difficultas est in tali casu, an excom-
municatus possit absolvi ab Episcopo, si potest adire
Nuntium Summi Pontificis? Martinus Bonacina ad
supra, negativam sententiam docet, & ideo ait in c. 5. d.
li casu excommunicatum, qui Summum Pontificem
adire non potest, non posse ab Episcopo absolvi, si
possit adire legatum Summi Pontificis, vel alium
habentem privilegium absolvendi; quia in eo even-
tu non censetur adesse, iusta ac legitima causa, vel
impedimentum, propter quod possit ab alio absolvi,
& ita hanc sententiam præter Bonacinam tenet etiam
Coninch de Sacramentis disp. 14. dub. 16. n. 241. Na-
varrus in manuali c. 27. n. 89. Corduba in sum. q. 18. &
alii.

4. Sed tu contrariam sententiam tene, quam tu-
tur Avila de censuris part. 2. capite 7. disp. 1. dub. 6. n. 2.
conclus. 3. & Hurtado loco citato, cum Henriquez
lib. 12. cap. 3. num. 1. in glossa lit. H. quia in his ca-
sibus absolvit Episcopus tanquam proprius pastor,
& potestate ordinaria, illa enim potestas ordina-
ria, quæ sublata erat ei per reservationem, resti-
tuta est existente iusto impedimento recurrenti ad
Summum Pontificem.

RESOL. CXCVIII.

An Episcopus reservando absolutionem alicuius excom-
municati

Sup. contēto
in hoc §. in
tom. 1. tr. 5.
ref. 17. 18. liter si
& 19. & hic
sup. in Ref.
præterita §.
In casu, &c.

Sup. hoc in
ref. seq. §.
Sed magis,
& in aliis
ejus not.

Sup. hoc sup.
in §. 1. ref.
195. ad li. 7.
in aliis ejus
not. pro hac
quæst.